

Antibiootteja vain selvästi infektointuneeseen ekseemaan

Yhdeksällä kymmenestä atooppista ihottumaa sairastavasta on iholla *Staphylococcus aureus*. Sen toksiinit pahentavat atooppista ekseemaa ainakin sellaisilla, joilla ekseema on kliinisesti arvioiden selvästi infektointunut.

Entä sitten sellaiset, joilla kliinistä ihoinfektiota ei ole? Yhden käsityksen mukaan stafylokokkien määrää tulisi sellaisissakin tapauksissa vähentää paikallis- tai systeemiantibiooteilla. Asiaa selvittävä Cochrane-katsaus on vastikään päivitetty (Bath-Hextall FJ ym. Br J Dermatol 2010;163:12).

Katsaukseen on sisällytetty 26 satunnaistettua, kontrolloitua tutkimusta, joissa oli yhteensä 1 239 tapaus. Mukaan päässeiden tutkimusten menetelmissä ja tulosten arvioinneissa oli hyvin vähän yhteistä. Sen takia yleispätevien päätelmien tekeminen epäonnistui.

Viitteitä kuitenkin löytyi. Niiden mukaan infektointuneessa ekseemassa kortisonivoide paransi ihottumaa ja vähensi stafylokokkien määrää yhtä hyvin kuin kortisonin ja antibiootin

yhdistelmää sisältävä voide. Myöskään kliinisesti infektointumattomassa ekseemassa ei tullut esiin eroa kortisoni- ja yhdistelmävoiteen välillä.

Serisiinittömän silkin on väitetty olevan antibakteerinen ja parantavan ekseemaa nopeammin kuin serisiiniä (silkin luonnollista liima-ainetta) sisältävän tavallisen silkin. Vakuuttavaa näyttöä ei siitäkään ole esitetty. Bakteerien kasvua estävää hopeaa sisältävillä alusvaatteilla on tehty kaksi tutkimusta, mutta eroa tavalliseen puuvillaan ei ole tullut esiin.

Ulkoisesti käytettävistä antisepteista ja antibiooteista on tehty muutama heikosti toteutettu tutkimus. Niiden tulosten perusteella ei voitu tehdä päätelmiä.

Arvioijat päätyvät toteamaan, että infektointumatonta atooppista ihottumaa ei tarvitse eikä pidä hoitaa paikallisantisepteilla tai -antibiooteilla tai kalliilla erikoistekstiileillä. Selvästi infektointunutkin ekseema saattaa parantua yhtä hyvin ilman antisepteja ja antibiootteja, mutta lisätutkimuksia aiheesta kaivataan. ■ MaHa